

Vlaams-Brabant
klimaatneutraal
Wie helpt mee?

Proeven van
het Pajottenland
Ssst, hier wandelt men

De VLAAMSE BRABANDER

63

Informatiemagazine van de provincie Vlaams-Brabant | juni 2014

G-sport voor iedereen

'Zwemmen geeft
mij energie'

+ Dossier 100 jaar WO I

Oorlogsherinneringen in onze provincie

Vooraf

Beste Vlaams-Brabanders,

Mooi, warm weer vindt iedereen lekker en aangenaam. Tot langdurige droogte, plotse stortregens of kwade stormen het plezier komen vergallen. Want dan wordt er gesneden in ons leefcomfort, lijden we schade, verliezen we geld en dat hebben we veel minder graag. Nochtans staat dat ons te wachten indien we de klimaatverandering geen halt toeroepen.

Het klimaat verandert niet zomaar. Door de manier waarop wij met zijn allen zijn gaan leven, zijn wij het die het klimaat doen veranderen. En het zijn ook wij allen die de verdere opwarming van de aarde kunnen tegenhouden. Al is het zeker zo dat de ene daar meer toe kan bijdragen dan de andere, toch zijn we met zijn allen mee verantwoordelijk. Er zijn maatregelen van bovenaf nodig, maar er kan ook veel van onderuit groeien. Klimaatneutraliteit vraagt het engagement van velen. De voorbije maanden hebben het provinciebestuur, de meeste gemeentebesturen van Vlaams-Brabant en veel verenigingen uit het middenveld een verklaring ondertekend dat ze zich engageren om in de komende tien jaar te zorgen dat de uitstoot van CO₂ sterk wordt verlaagd. In dit nummer kan je daar meer over lezen. We rekenen op alle inwoners om samen met hun besturen mee te werken aan klimaatneutraliteit.

Veel leesgenot,

Lodewijk De Witte

Samen op stap
in de streek van
parelende geuze
en glooiende
landschappen.

12

Colofon

de Vlaamse Brabander

juni 2014 | nr. 63
Verschijnt 5 keer per jaar.
Een uitgave van de communicatiedienst
van de provincie Vlaams-Brabant
in opdracht van de deputatie.

Realisatie
Jansen & Janssen, www.jaja.be

Verantwoordelijke uitgever
Provincie Vlaams-Brabant,
Provincieplein 1, 3010 Leuven

Redactieadres

Provincie Vlaams-Brabant
communicatiedienst
Provincieplein 1, 3010 Leuven

Contact

☎ 016-26 70 00
✉ info@vlaamsbrabant.be
🌐 www.vlaamsbrabant.be
f facebook.com/VlaamsBrabant
t @vlaams_brabant

De gegevens worden verwerkt in overeenstemming met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Inhoud

JUNI 2014

Coverwedstrijd

Onze lezers kozen de cover uit deze 2 opties. Word fan op Facebook en bepaal mee onze volgende cover! www.facebook.com/vlaamsbrabant

6 VOORUITKIJKEN Klimaatneutrale provincie

Waarom en hoe wil het provinciebestuur Vlaams-Brabant klimaatneutraal maken? En vooral: wat kan je zelf doen?

12 GENIETEN Wandelnetwerk Pajottenland

Een fluisterstille kennismaking met het uitgebreide wandelnetwerk dat maar liefst 760 kilometer wandelpaden omvat.

14 WEDSTRIJD Win een stilteweekend in eigen streek

Vraag van de lezer: Waar kan ik in open lucht zwemmen?

15 SPECIAL 100 jaar WO I in Vlaams-Brabant

24 KNOWHOW G-sport voor iedereen

Zo laat de provincie G-sporters ontdekken welke vorm van sporten hen het best ligt.

26 IN DE COULISSEN Migratie in beeld

Wie zijn de nieuwe Vlaamse-Brabanders? 4 infografieken tonen enkele kerncijfers.

15 SPECIAL 100 jaar WO I in Vlaams-Brabant

De klimaatfabriek in jouw klas

Ga jij volgend schooljaar naar het 5de of 6de leerjaar? Zitten er in jouw klas dromers, bedenkers, techniekers, presentatoren, ...? Dan is jouw klas dé klas om mee te doen aan het nieuwe project 'Klimaatfabriek'. De provincie daagt volgend schooljaar alle 5de en 6de leerjaren uit om de

klimaatverandering in Vlaams-Brabant stop te zetten. Ontdek nu vlug hoe je kan meedoen op www.vlaamsbrabant.be/klimaatfabriek. Je weet wat je te doen staat in september!

INFO www.vlaamsbrabant.be/klimaatfabriek

Straffe zomer promoties voor streekproducten

Vanaf 19 juni* schenkt de vzw Streekproducten Vlaams-Brabant leuke extra's zoals een glas, tas of gratis streekproducten bij de aankoop van streekproducten. Wie voor 15 euro aan streekproducten koopt in de deelnemende verkooppunten krijgt er bovendien gratis een exclusieve én herbruikbare draagzak in popartdesign bovenop. Ontdek alles over deze straffe zomerpromoties op www.straffestreek.be. Ook de verkooppunten die deelnemen aan de actie vind je terug op de website.

*zolang de voorraad strekt

INFO www.straffestreek.be

Proeven van Vlaams-Brabantse hoeves

Op het Vlaams-Brabantse platteland valt er heel wat te beleven en te smullen. Wil je weten waar je verse hoeve-producten koopt? Waar je van een hoeve-ijsje geniet of een picknickmand bestelt? Waar je kan logeren bij de boer of andere leuke boerderijactiviteiten boekt? Vraag dan de nieuwe brochure 'Hoeve proeven' gratis aan: een handige leidraad voor iedereen die de Vlaams-Brabantse boerenbuiten wil verkennen.

INFO www.vlaamsbrabant.be/hoeveproeven

Duurzame BBQ en klimmen in Hanenbos

Wil je de zomervakantie met een feestje beginnen? Kom dan op donderdag 26 juni van een duurzame BBQ genieten in het provinciaal jeugd- en vormingscentrum. Lokale leveranciers zorgen er vanaf 17 uur voor een origineel en gevarieerd menu met vegetarisch lekkers. Je kan ook een kookdemonstratie meevolgen. Sportievelingen leven zich doorlopend uit op de Hanenbosklimmuur. En speurneuzen kunnen fijne prijzen in de wacht slepen door deel te nemen aan een zoektocht in het nabijgelegen bos. Vergeet je niet in te schrijven voor 23 juni via de website, waar je ook informatie vindt over de shuttlebusdienst die wordt ingelegd.

INFO www.hanenbos.be, 02 380 47 13

Gordelfestival duurt zomer lang

Het Gordelfestival vindt dit jaar voor de tweede keer plaats. Het grote verschil met vorige editie: het duurt een hele zomer lang! Deze zomer ontdek je de leukste plekjes in de Groene Gordel rond Brussel. Een gratis Gordelfestival-app loodst je te voet of met de fiets langs de mooiste bezienswaardigheden. Er staan een hele reeks sportieve, culturele en streekgebonden evenementen op het programma, met als topdag 7 september. Noteer deze datum en verwacht geanimeerde wandelingen, culturele fietstochten en massa's animatie in het Provinciedomein Huizingen en het Bloso-centrum Hofstade. Dit jaar vertrekken er ook wandel- en fietstochten vanuit de focusgemeente Vilvoorde.

INFO www.gordelfestival.be

Provincieraad heeft uitvoeringsplannen weekendverblijven klaar

De provincieraad heeft een nieuwe stap gezet in de uitbouw van een duurzame toekomst voor permanent bewoonde weekendverblijven, campings en residentiële woonwagenterreinen. Er zijn zes voorlopige provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen opgesteld, voor Aarschot, Bijndijck, Oud-Heverlee, Rotselaar,

Tielt-Winge en Tremelo. Voor alle sites loopt het openbaar onderzoek tot en met 19 augustus. Kom naar een van de infodagen en laat gerust je mening horen!

INFO www.vlaamsbrabant.be/weekendverblijven

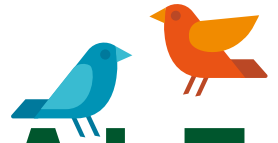

Artistika: gratis portfolio voor kunstenaars

Ben jij een beeldend kunstenaar? Stel dan gratis je werk voor in de nieuwe stijlvolle Artistika-catalogus. Het project wil het repertoire van 15.000 tot 20.000 beeldende kunstenaars die in België actief zijn in 12 volumes bekendmaken. Voor elk van de tien provincies komt er één bundel, aangevuld met een Nederlandstalige en een Franstalige voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Afhankelijk van het aantal intekeningen door kunstenaars zal elk volume 600 à 700 pagina's tellen. Artistika richt zich tot alle beeldende kunstenaars: kunstschilders, beeldhouwers, tekenaars, graveurs, fotografen, glasontwerpers enzovoort. Elke kunstenaar wordt voorgesteld met een biografische tekst en een afbeelding van een van zijn werken.

INFO Geef je gegevens gratis door op www.artistika-books.be

Een KLIMAATNEUTRALE PROVINCIE

Onze provincie wil haar impact op de klimaatverandering beperken. Als eerste stap moet de uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂ in Vlaams-Brabant tegen 2020 minstens met 20 procent omlaag. Waarom is dat een goed idee en hoe gaan we dat doen?

Als iedereen voor zijn eigen deur veegt, is de hele straat schoon', glimlacht Luc Robijns, gedeputeerde voor Milieu en Duurzaamheid. 'Als provinciebestuur willen we binnen het klimaatdebat het goede voorbeeld geven en anderen inspireren. We beseffen dat onze bijdrage op wereldniveau best klein is. Maar vele kleine projecten kunnen samen wel iets groots op gang brengen. De provincie is het best geplaatst om die vele verhalen de nodige ondersteuning en aanmoediging te geven. Tegelijk leggen we met die acties een basis om ook op hogere niveaus in te grijpen.'

Handen in elkaar

Wie de beelden van droogte, stormen of overstromingen ziet, beseft het pas goed:

de klimaatproblematiek is geen ver-van-ons-bedshow. Wijzelf en onze kinderen worden hoe langer hoe meer met gevolgen van de opwarming van onze planeet geconfronteerd. Het heeft geen zin om bij de pakken te blijven zitten. Daarom probeert de provincie om samen met gemeenten, bedrijven, kennisinstellingen, middenveld en burgers de basis te leggen voor een klimaatneutraal Vlaams-Brabant.

Nulmeting en deadline

De provincie klimaatneutraal maken is een werk van lange adem. Luc Robijns: 'Als eerste stap hebben we de uitstoot van broeikasgassen op het grondgebied van de provincie berekend. Op basis daarvan weten we waar de pijnpunten zitten en waar kansen liggen om de uitstoot van broeikasgassen te beperken. Een eerste

VLAAMS-BRABANT KLIMAAT NEUTRAAL

'De provincie is het best geplaatst om de vele kleine verhalen de nodige ondersteuning te geven.'

echte deadline is dat we tegen 2020 de uitstoot van broeikasgassen in onze provincie met minstens 20 procent willen inperken. Om dat te realiseren, overtuigden we minstens 40 Vlaams-Brabantse gemeenten om op 25 juni 2014 samen het Burgemeestersconvenant te onder-

tekenen. Vorig najaar onderschreven al 56 gemeenten en meer dan 25 organisaties het provinciaal klimaatengagement. Zij engageren zich om samen op zoek te gaan naar concrete ideeën en samenwerkingsverbanden. In juni maken ze dit engagement concreet.'

Klimaatplan

Klimaatneutraliteit gaat nog verder. In een klimaatneutrale provincie is de uitstoot aan broeikasgassen in evenwicht met wat de natuur en bodem kunnen opnemen. Uit een grondige studie volgt begin 2015 het jaartal waarin de provincie Vlaams-Brabant klimaatneutraal wil worden. Samen met haar partners concretiseert de provincie die doelstelling verder in een provinciaal klimaatplan met specifieke doelen en gedetailleerde actieplannen.

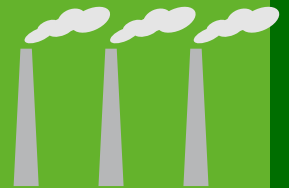

Luc Robijns,
gedeputeerde voor Milieu
en Duurzaamheid

Hoe zat dat ook weer?

1 OORZAKEN

Sinds de industriële revolutie is de concentratie van broeikasgassen fors gestegen. Dat versterkt het natuurlijk broeikaseffect en leidt tot een verhoging van de gemiddelde temperatuur.

2 GEVOLGEN

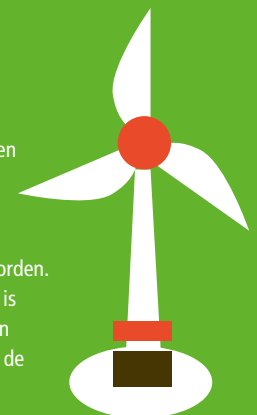

De opwarming verstoort wereldwijd het weerpatroon en zorgt voor een ingrijpende klimaatverandering. Ook in België verwachten we meer periodes van droogte en wateroverlast.

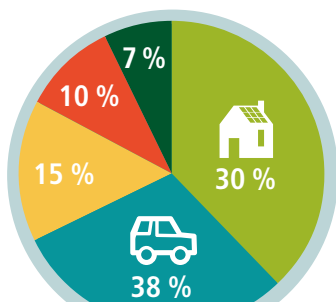
3 OPLOSSINGEN

Om dat proces te stoppen, moeten we ervoor zorgen dat we minder broeikasgassen uitstoten.

Of nog beter: klimaatneutraal worden. In een klimaatneutrale provincie is de uitstoot aan broeikasgassen in evenwicht met wat de natuur en de bodem kunnen opnemen.

Vele kleintjes maken groot

Wie/wat veroorzaakt de CO₂-uitstoot in Vlaams-Brabant?

► De huishoudens en het transport zijn samen goed voor een aandeel van liefst 68 procent. Ook als gezin of organisatie kan je dus de uitstoot voor een groot deel helpen beperken!

- huishoudens
- transport
- handel en diensten
- landbouw
- industrie

Onze provincie klimaatneutraal maken, lukt alleen met de hulp van zo veel mogelijk gemeenten, bedrijven, organisaties en gezinnen. Op de klimaatkaart vind je alle projecten die hun steentje bijdragen.

Jawel: ook jij kan een verschil maken. Wist je dat de woningen van de Vlaams-Brabantse huishoudens samen verantwoordelijk zijn voor één derde van de totale CO₂-uitstoot van onze provincie? En als ook nog eens de bedrijven op de kar springen, zijn we al een heel eind op de goede weg.

TEST

HOE KLIMAAT NEUTRAAL BEN

1. Het is maandagochtend en het regent pijpenstelen. Hoe ga jij naar het werk?

- Ik trek mijn regenbroek en -jas aan en neem de fiets.....4
- Ik neem mijn autosleutels en ga met de wagen.0
- Ik bel naar mijn collega om te vragen of die mij komt oppikken.1
- Ik zoek de uurregeling van de bus op en laat voor één keer mijn fiets staan.2

2. Je hebt de maandagmorgen overleefd. Tijd voor een lunch met de collega's. Wat eet je?

- Ik kies zoals steeds voor de vegetarische maaltijd.4
- Ik eet mijn lunchpakket op: zelfgebakken brood met kaas en

een slaatje met radizzen uit mijn moestuin.4

- Ik eet graag vlees, maar beperk dit tot 1 à 2 keer per week. Vandaag ga ik voor vegetarisch.....2
- Mensen zijn vleeseters. Ik kies dus meestal voor een steak, saignant gebakken, met frieten en een stevige kwak mayonaise. De sla is voor konijnen... ..0

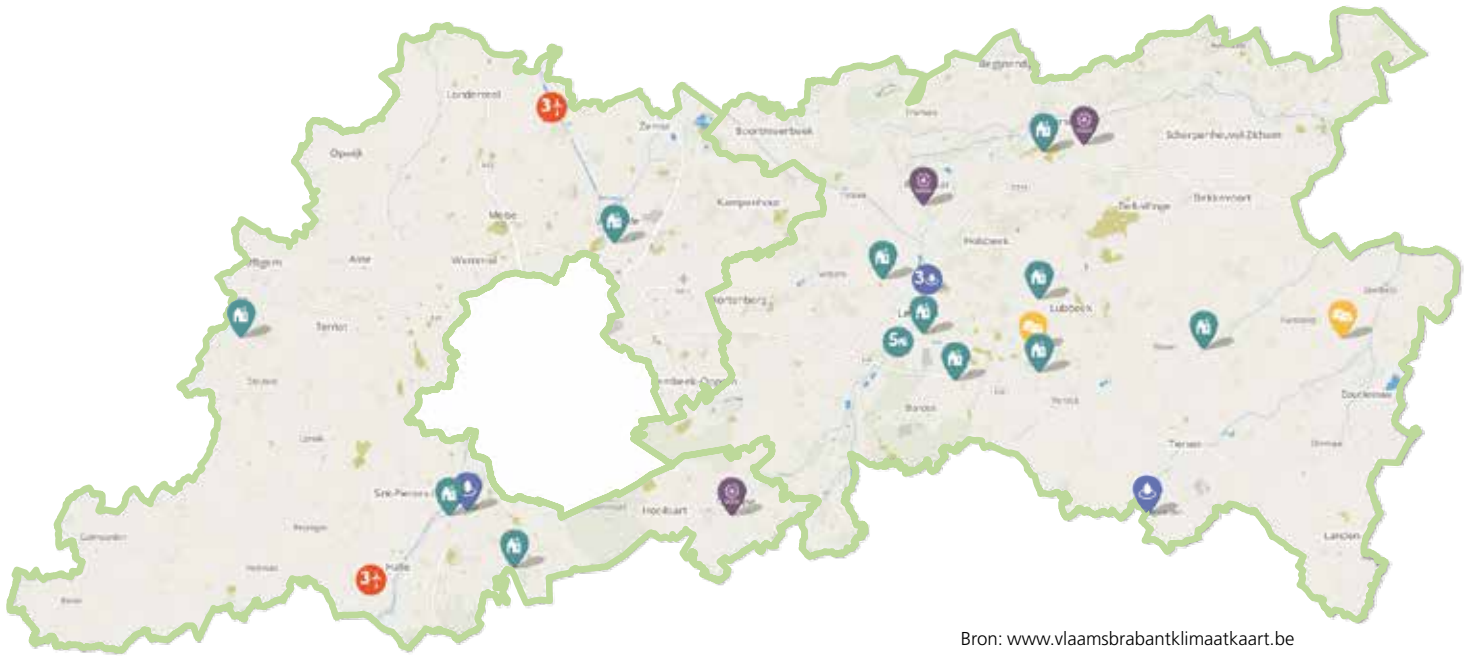
3. Tijdens de lunch gaat de discussie over de nieuwe wagen van een collega. Waarvan droom jij?

- Ik ga zonder twijfel voor een Duitse terreinwagen met een V6-benzine motor.0
- Ik verkies een treinabonnement om de files te vermijden.4
- Ik ga voor een elektrische wagen. Die zijn binnenkort niet meer uit het straatbeeld weg te denken.2

- Ik schrijf me in voor autodelen. Het is een milieubewuste oplossing. Bovendien kan ik het geld dat ik hiermee uitspaar investeren in een nieuwe fiets. 2 in 1 dus.....3

4. Je komt thuis na de werkdag. Buiten is het koud. Hoe verwarm jij je huis?

- Mijn huis is zeer goed geïsoleerd. Ik hoef slechts minimaal te verwarmen, en dit gebeurt door middel van een warmtepomp.4
- Ik heb nog overal enkel glas. Ik draai de elektrische convectoren maximaal open.0
- Ik ben een echte koukleum. Hoewel mijn huis redelijk goed geïsoleerd is, staat mijn thermostaat geregeld op 24 graden.2
- Ik woon in een huis van twintig jaar oud. Het is geïsoleerd volgens de toen

Bron: www.vlaamsbrabantklimaatkaart.be

Voorbeeldprojecten in kaart

Om zo veel mogelijk spelers mee op de kaart te krijgen, brengt de provincie alle initiatieven van gemeenten, bedrijven en organisaties in kaart. Per project kan je in één oogopslag zien hoeveel ton CO₂ ermee wordt uitgespaard of hoeveel hernieuwbare energie er wordt opgewekt..

In Schoonhoven vind je bijvoorbeeld het watermolenproject van Ecopower. De watermolen van Schoonhoven is een beschermd monument. Wij hebben dat

gerestaureerd en ervoor gezorgd dat er elektriciteit geproduceerd wordt,' zegt Dirk Vansintjan van Ecopower. Sinds 2011 wekt de molen groene stroom op voor een tiental gezinnen.'

Netwerk en demonstratie

'Voor ons is de watermolen een demonstratieproject waarin zowel het economische, de erfgoedwaarde als het ecologische belangrijk zijn. Dankzij de klimaatkaart zie je duidelijk dat we een aanzienlijke bijdra-

ge leveren op het vlak van CO₂-reductie. Ik vind de kaart een interessant initiatief. Ze zet inspirerende projecten in de kijker en brengt bedrijven of organisaties die op zoek zijn naar gelijkaardige oplossingen met elkaar in contact.'

Zet ook jouw project op de kaart:
surf naar www.vlaamsbrabant.be/klimaatkaart of bel 016 26 72 80.

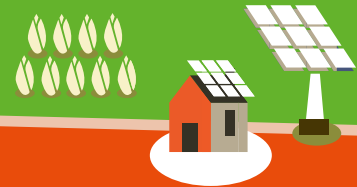
JIJ?

OMCIRKEL WELKE STELLING HET BEST BIJ JOU PAST EN TEL JE PUNTEN OP.

geldende normen. Mijn verwarmingsinstallatie is wel dringend aan vernieuwing toe, hij verbruikt nogal veel energie.....3

5. Na het eten wil je de vaatwasmachine starten, maar er gebeurt niets. Stuk! Wat doe je?

- Ik bestel onmiddellijk een nieuwe. Liefst zo goedkoop mogelijk, ongeacht het energielabel.....0
- Ik kijk op een tweedehandssite of ik geen toestel van iemand kan overkopen.....1
- Ik hoef voorlopig geen nieuw exemplaar, ik doe de afwas voortaan met de hand.....3
- Ik kies een nieuw toestel met een A+++-label. Die kleine meerinvestering haal ik er snel weer uit.....4

RESULTAAT

0-5

Het klimaat en jij zijn geen beste vrienden. Enkele kleine inspanningen kunnen nochtans een heuse bijdrage leveren. Zo heeft veel vlees eten een enorme impact op het milieu en je gezondheid. Of neem eens je fiets i.p.v. de wagen om naar het werk of de sportclub te gaan?

6-10

Jij bent je bewust van de problematiek, maar je onderschat hoe belangrijk je eigen bijdrage kan zijn. Bijvoorbeeld door streekeigen producten te kopen, zorg je ook voor een lagere CO₂-uitstoot.

11-15

Jij beseft goed dat we het tij moeten keren en je handelt ernaar. Toch kan je nog meer doen zonder aan levenskwaliteit in te boeten. Ontdek de tips op de volgende pagina's en kijk hoe je jouw bijdrage kan vergroten.

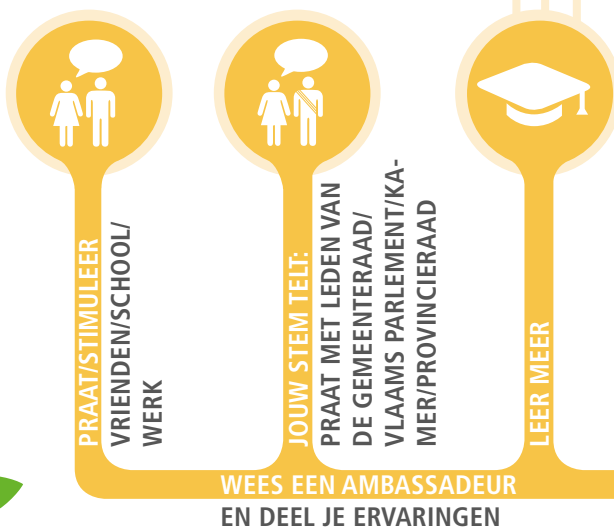
16-20

Proficiat, jij doet enorm je best om zo klimaatneutraal mogelijk te leven. Doe zo voort, en overtuig anderen om jouw voorbeeld te volgen. Daag hen uit met eenvoudige dingen die jij al doet!

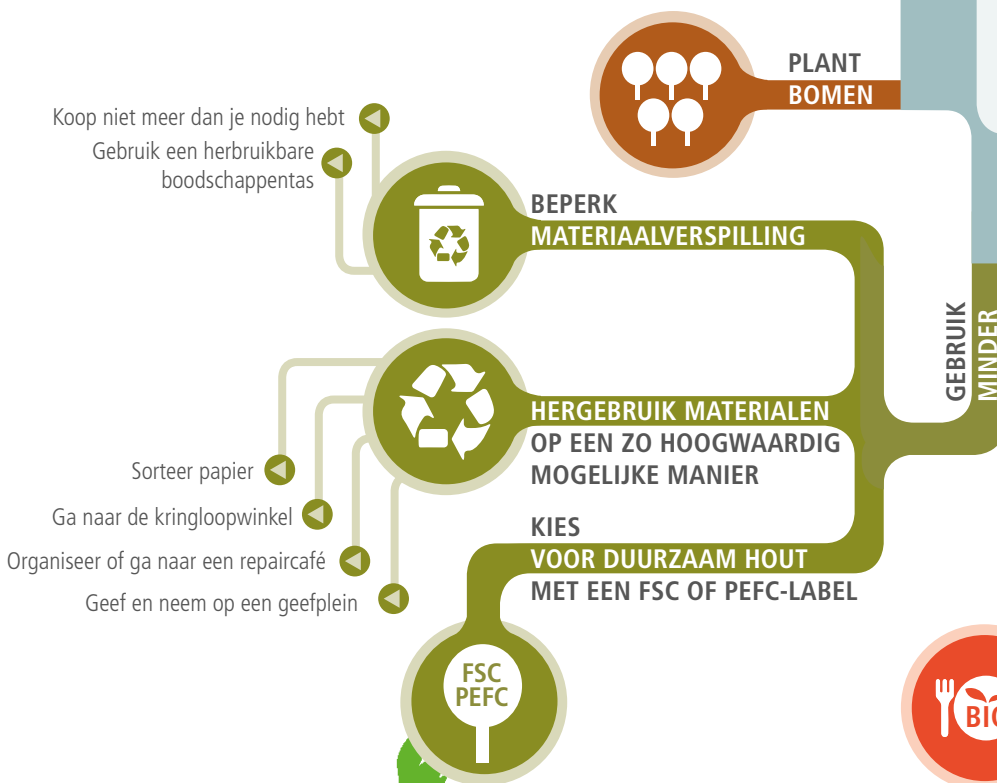
Je score verbeteren?
Ontdek onze tips op www.vlaamsbrabant.be/klimaatneutraal

Volg een Bouwteamcursus
Ga naar een gemeentelijke infoavond duurzaam bouwen
Vraag advies aan het steunpunt duurzaam bouwen

1001 IDEEËN VOOR EEN KLIMAATNEUTRAAL VLAAMS-BRABANT

#KLIMAATNEUTRAAL

Koop niet meer dan je nodig hebt
Gebruik een herbruikbare boodschappentas

Sorteer papier

Ga naar de kringloopwinkel

Organiseer of ga naar een repaircafé

Geef en neem op een geefplein

▶ Neem de trein voor middellange afstanden (< 500 km)

▶ Neem de trams/snelbuslijnen

VERVOER
OPENBAAR VERVOER

▶ Koop een milieuvriendelijke auto

▶ Carpool

▶ Deel een auto (bv. Cambio)

▶ Rij energiezuinig

PERSONENWAGENS

▶ zuinige auto met hoge ecoscore

▶ hybrideauto

▶ elektrische auto

▶ auto op aardgas (CNG)

▶ Volg een cursus Ecodriving

▶ Check regelmatig (maandelijks) je bandenspanning

VLIEG MINDER

▶ Koop CO₂-credits

SCHAKEL OVER OP GROENE STROOM

ENERGIE

VERBRUIK MINDER ENERGIE

HAAL ENERGIE UIT HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN

GEBRUIK FOSSIELE BRANDSTOFFEN EFFICIËNT

▶ Bouw of renoveer compact

▶ Breng zonnewering aan

▶ Isoleer je huis goed

▶ Check je energieverbruik

▶ Vraag premies aan Eandis/Infrax en/of je gemeente en/of de provincie

▶ Plaats zonnepanelen

▶ Neem een zonneboiler

▶ Plaats een warmtepomp

▶ Gebruik een Micro-warmtekrachtkoppeling

▶ Koop groene stroom bij je energieleverancier

▶ Droog de was buiten

▶ Wees zuinig met verlichting

▶ Gebruik energiezuinige apparaten

▶ Zet je verwarming een graadje lager

▶ Schakel apparaten en computers uit

▶ Installeer een hoogrendementsverwarmingsetel

VOEDING

DRINK KRAANWATER

KOOP VERSE VOEDING IPV DIEPVRIES

KOOP RECHTSTREEKS VAN DE BOER

Beleidsverantwoordelijke: gedeputeerde Luc Robijns

WWW.VLAAMSBRABANT.BE/KLIMAATNEUTRAAL

VLAAMS-BRABANT
**KLIMAAT
NEUTRAAL**

Ssst, hier wandelt men

Sinds juni is het Wandelnetwerk Pajottenland meer dan verdubbeld in omvang. Met zijn upgrade van 300 tot 760 kilometer is het netwerk het grootste in Vlaanderen. Het maakt het Pajottenland tot de perfecte streek voor een fluisterstil weekendje weg dichtbij huis.

Het Pajottenland is een voortreffelijk wandelgebied met een boeiende geschiedenis. Het is de regio van de parelende geuze, Brabantse trekpaarden en verrassende plattelandsdorpen in het glooiende landschap. Het is de streek waar charmante watermolens, vierkantshoeves, akkers en weiden Bruegel in de zestiende eeuw tot meesterlijke schilderijen inspireerden. Het is ook vandaag nog een streek waar de ongeschonden natuurpracht langs ontelbare wandelpaden je zalig tot rust laat komen.

Getjilp en wind

Sinds 2010 vond je al een netwerk van meer dan 300 kilometer op elkaar aansluitende wandelpaden doorheen de gemeenten Gooik, Lennik, Pepingen, Roosdaal en Sint-Pieters-Leeuw. Sinds kort zijn daar nog eens 460 kilometer bewegwijzerde wandelroutes bijgekomen, verspreid over de gemeenten Galmaarden, Herne, Bever, Sint-Pieters-Leeuw, Dilbeek, Halle, Geraardsbergen en Ninove. Dat maakt het wandelnetwerk Pajottenland in één klap tot het grootste van Vlaanderen!

Uit het uitgebreide wandelnetwerk kiezen we voor een wandellus van 6,8 kilometer rondom het stiltegebied bij Galmaarden. De Vlaamse overheid riep de regio als eerste in Vlaanderen uit tot gebied waar de natuurlijke geluiden overheersen en beschermd moeten worden. We vertrekken vanaf het Baljuwhuis in het dorpscentrum en laten beetje bij beetje de bebouwing achter ons. Achter de koeienstal van boerderij De Calogne slaan we rechtsaf de velden in en we horen hoe dartel de wind door de bladeren ruist.

Bidden voor de boeren

Een vrolijk lenteszonnetje schittert boven een lappendeken van akkers en weiden. Bij de Sint-Leonarduskapel komen we weer in de bewoonde wereld. Als we rondom ons kijken, beseffen we dat de kapel niet toevallig naar de patroonheilige van de vele boeren in de streek genoemd is. We wandelen langs het Hof van Lummen, een karaktervolle maar wat vervallen boerderij uit de achttiende eeuw. Vanaf hier stapen we weer langs onverharde paadjes en opnieuw richting onverstoortbaar kabbellende Beverbeek.

20 wandelkaarten

Kriebelt het om je stapschoenen aan te trekken? De Vlaamse Brabander geeft 20 kaarten met infogids van het vernieuwde wandelnetwerk Pajottenland weg. Beantwoord onderstaande vraag voor 30 juni door te surfen naar www.toerismevlaamsbrabant.be/pajottenland. Een onschuldige hand kiest de winnaar uit de juiste antwoorden.

Hoeveel kilometer nieuwe routes telt het wandelnetwerk Pajottenland?

a. 460 b. 760 c. 300

 www.toerismevlaamsbrabant.be/pajottenland

'De kapel is gewijd aan de patroonheilige van de boeren. Geen toeval, merken we als we rondom ons kijken.'

Na goed anderhalf uur stappen lijkt de drukte van onze weekdagen heel ver weg. In de hoge bomen rondom vierkantshoeve het Hof van Tasseniers tjlpen de Pajotse vogels alsof ze op de wei van Werchter spelen. Via de Damstraat komen we op een nieuwe onverharde weg die twee uitgestrekte velden doormidden snijdt. In de verte voor ons steken de eerste huizen de kop op. Het einde van onze wandeltrip is in zicht. Netjes op tijd om nog op een terrasje van een lekker glaasje geuze te genieten!

 De knooppunten voor deze wandeling zijn: 612, 611, 622, 621, 613, 612. Kom op zondag 15 juni het netwerk feestelijk inwandelen. Vertrek voor een tocht met allerhande animatie om 13 uur aan het Baljuwhuis, Kammeersweg 2, Galmaarden. Beleidsverantwoordelijke: gedeputeerde Monique Swinnen

WANDELNETWERK PAJOTTENLAND

760KM WANDELPLEZIER

KAART EN INFOGIDS

9 EURO

GROENE GORDEL
VLAAMS BRABANT 2014 | 2016

Gezocht: peters en meters

Ben jij een enthousiaste wandelaar? Toerisme Vlaams-Brabant zoekt vrijwilligers die peter of meter van een van de lussen van het wandelnetwerk Pajottenland willen worden. Je engageert je dan om op regelmatige basis – minstens twee keer per jaar – de bewegwijzering van een of meerdere lussen te controleren en daarover feedback te bezorgen. Wandelnetwerk Pajottenland strekt zich uit over Lennik, Pepingen, Gooik, Herne, Galmaarden, Bever, Roosdaal, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw en Halle.

 www.toerismevlaamsbrabant.be/routecontrole T 016 26 77 96, routecontrole@vlaamsbrabant.be

VRAAG VAN DE LEZER

Waar kan ik deze zomer in open lucht zwemmen?

In onze provincie heb je de keuze uit vier openluchtzwembaden en twee zwemplassen om op warme dagen afkoeling te zoeken. In de maanden juli en augustus kun je in Grimbergen naar het buitenbad De Lammekens. Vanaf mei tot midden september kun

je naar de grotere buitenzwembaden met glijbanen en speeltuigen in de provinciedomeinen De Halve Maan in Diest en in Huizingen. Een paradijs voor kinderen is ook het openlucht ploeterbad met familieglijbaan in het provinciedomein van Kessel-Lo. Heb je

het meer voor natuurlijk zwemwater, dan kun je vanaf april een duik nemen in het Bloso-domein in Hofstade of in het domein 'Ter Heide', beter gekend als 'de Plas van Rotselaar'.

INFO Alle praktische gegevens, zoals adressen, openingsuren en toegangsprijzen, vind je op www.vlaamsbrabant.be/domeinen of op www.toerismevlaamsbrabant.be
Beleidsverantwoordelijken: gedeputeerden Monique Swinnen en Walter Zelderloo

Stel uw vraag aan de provincie

Hebt u ook een prangende vraag waarbij de provincie u kan helpen? Mail dan naar: info@vlaamsbrabant.be

of schrijf naar: Provincie Vlaams-Brabant, Communicatiedienst Provincieplein 1, 3010 Leuven

WIN

een stiltearrangement in B&B Rosario

Voor twee personen, ter waarde van 190 euro, met:

- Eén overnachting in een sfeervolle tweepersoonskamer in een voormalig klooster
- Een kaart van het uitgebreide wandelnetwerk Pajottenland
- Een diner van drie gangen voor twee personen

Neem deel

Beantwoord onderstaande vraag via de bon of stuur voor 30 juni een mailtje met het juiste antwoord, je naam en adres naar onderstaand adres. Een

onschuldige hand kiest de winnaar uit de juiste antwoorden.

Naar welke patroonheilige van de boeren is in Galmaarden een kapel genoemd?

- a. Sint-Leonardus
- b. Sint-Pieter
- c. Sint-Joris

INFO

wedstrijd@vlaamsbrabant.be
Provincie Vlaams-Brabant,
Communicatiedienst
Provincieplein 1, 3010 Leuven

WEDSTRIJDBON

Naam:

Adres:

Telefoonnummer:

GROOTE in vlaams brabant DORLOG

Luisterverhalen, expo, boeken,
wandelingen ...

Bezoek het Belevingscentrum '14-'18

Oorlogs-
geschiedenis

Fietsen
langs
gevechtslinies

Ontdek de
Martelaarsteden
Leuven en
Aarschot

De GROOTE OORLOG in Vlaams-Brabant

Op 4 augustus 1914 valt het Duitse leger ons land binnen. Het is het begin van meer dan vier jaar oorlogsellende. Ook bij ons, toen nog Brabant, wordt er hevig gevochten. Aarschot en Leuven branden, mensen leiden honger, er vallen doden.

Al op 10 augustus, zes dagen nadat ze de grens hebben overgestoken, staan de Duitsers in het Hageland. De Gete vormt een natuurlijke verdedigingslinie om de opmars van de Duitsers te hinderen. Op 10, 12 en 18 augustus wordt er hevig gevochten in de buurt van Orsmaal-Gussenhoven, Halen en Tienen. Er vallen honderden doden, vooral onder de Belgen. Maar het opzet lukt: de Duitsers lopen een week vertraging op en het Belgische leger kan zich helemaal terugtrekken tot in Antwerpen.

VERGELDING IN AARSCHOT

De weerstand van het Belgische leger bezorgt de Duitse troepen heel wat frustratie en hun zenuwen staan gespannen.

Ze vrezen bovendien vrijsschutters of francs-tireurs. Deze paranoia eist veel burger-slachtoffers. In Aarschot wordt op 19 augustus de Duitse bevelhebber - kolonel Stenger - doodgeschoten op het balkon van het gemeentehuis op de Grote Markt. Door zijn eigen soldaten, zal later blijken. Uit wraak pakken de Duitsers 160 burgers op, waaronder de burgemeester en zijn zoon. Ze worden terechtgesteld.

Op 20 augustus bezetten de Duitsers Brussel. De Brabantse Kouters vormen enkele weken lang niemandsland. De rest van wat vandaag Vlaams-Brabant is, is dan al bezet gebied. Intussen baant het Duitse leger zich een weg naar Parijs, maar bij Bergen bieden de Fransen weerwerk. Om hen te helpen en de Duit-

Duitse ulanen (verkenningstroepen) namen positie in op de markt van Overijse (augustus 1914).

©collectie Tiemen

Vluchtelingen

se troepen af te leiden, doen de Belgen een uitval uit Antwerpen. Van 24 tot en met 26 augustus raken ze tot in Zemst, Wespelaar en Imde bij Meise. Na schermutselingen in Zemst, nemen de Duitsers wraak op de burgerbevolking van het dorp. Huizen worden in brand gestoken, onschuldige burgers vermoord.

LEUVEN BRANDT

Uit frustratie voor deze uitval uit Antwerpen en na een schietincident aan het Stationsplein - vandaag Martelaren-

plein - nemen de Duitse soldaten wraak op de stad Leuven. Ze vermoorden meer dan 200 burgers, slaan aan het plunderen en zetten de stad in lichterlaaie. Vele historische gebouwen blijven niet gespaard: de universiteitsbibliotheek aan de Naamsestraat wordt vernield, samen met 300.000 boeken en manuscripten.

Er volgt een tweede uitval uit Antwerpen. Van 9 tot 13 september vechten de Belgen zich een weg richting Rotselaar en Aarchot. Tijdens de Slag aan de Molen in Rotselaar wordt hevig gevochten. Er sneuvelen meer dan driehonderd soldaten. Een derde uitval van het Belgische leger op 26 september mislukt. Na gevechten in onder meer Opwijk moeten de Belgen zich terugtrekken. Een dag later starten de Duitsers een offensief in de Brabantse Kouters om het niemandsland te veroveren. Op 10 oktober geven de Belgen Antwerpen op en trekken ze zich terug in de Westhoek.

OP DE VLUCHT

Tijdens die eerste weken van de oorlog slaan veel inwoners op de vlucht richting Oost- en West-Vlaanderen of zelfs verder.

Later in de oorlog ontstaat er een nieuwe migratiestroom: vanuit de Westhoek en Noord-Frankrijk sijpelen de vluchtelingen Brabant binnen. Zo belanden er liefst 1200 mensen uit Menen in Vilvoorde.

Het leven tijdens de oorlog is zwaar. Voedsel wordt schaars, maar dankzij hulpacties van 'The Commission for relief in Belgium' – het 'Hoovercomité' – kunnen de inwoners overleven. Naarmate de oorlog aanhoudt, wordt het moeilijker. De Duitsers eisen voedsel, paarden en, vanaf oktober 1916, ook werkrachten op. Reizen wordt een hele klus: voor de trein heb je een duur 'Reiseschein' nodig en wie een fiets wil kopen, moet toestemming vragen. Er is stil verzet en er ontstaan ondergrondse kranten, zoals De Vrijshutter uit Halle. Op 11 november 1918 is de oorlog gedaan, maar het leed nog niet. Er wordt gerouwd om de verloren soldaten en burgers, het puin wordt geruimd en stilaan kan de wederopbouw beginnen. Rond 1926, acht jaar na het einde van de Eerste Wereldoorlog, is de wederopbouw van de dorpen en steden in Brabant grotendeels voltooid.

OVERZICHTSBOEK 'GROOTE OORLOG IN VLAAMS-BRABANT'

De internationale context, de krijgsverrichtingen, de represailles, het dagelijkse leven tijdens de oorlogsjaren en de herdenking en heropbouw nadien. Het komt allemaal aan bod in het mooie overzichtsboek 'Groote Oorlog in Vlaams-Brabant' van auteurs Ruben Donvil en Herman Van de Vijver. Het boek is rijk geïllustreerd met foto's, spotprenten, krantenartikels, dagboeken en ander erfgoedmateriaal.

Te verkrijgen in het Belevingscentrum '14-'18 of op www.vlaamsbrabant14-18.be

BON

BON VOOR EEN GRATIS BOEK 'GROOTE OORLOG IN VLAAMS-BRABANT'

Bezoek het Belevingscentrum '14-'18 in Tildonk. In ruil voor deze bon ontvang je het boek 'Groote Oorlog in Vlaams-Brabant'.

GROOTE in vlaams
brabant
ORLOG

INSPIRATIEGIDS 'OORLOG IN DE KLAS'

Ben je leerkracht in het lager onderwijs en wil je werken rond WOI in de klas? Bestel dan de inspiratiegids 'Oorlog in de klas' op cultuur@vlaamsbrabant.be. of via www.vlaamsbrabant14-18.be

Daarnaast kunnen alle scholen een boekentrolley over WOI lenen. Ideaal als aanvulling op de inspiratiegids. Meer info in de bibliotheek in je gemeente

Het Belevingcentrum '14-'18 geeft op een toeristische, speelse en interactieve manier een klare kijk op de doortocht van het Duitse leger en het leven in onze provincie onder de Duitse bezetter. Kortom een venster op WOI in Vlaams-Brabant.

Gedeputeerden Monique Swinnen en Tom Dehaene

OP OORLOGSVOET

Volg de troepen naar het BELEVINGSCENTRUM '14-'18

Oorlogstoerisme? Dat hoeft helemaal niet zo erg te zijn als het klinkt. Herdenk de Eerste Wereldoorlog met een toeristische uitstap in Vlaams-Brabant. Een beetje spannend, soms sportief en bovendien bijzonder leerrijk.

Hoe verliep de Eerste Wereldoorlog in onze provincie? Hoe gingen de mensen om met het geweld, de voedselschaarste, de onzekerheid? Waar werd gevochten en hoeveel doden vielen er?

Een bezoek aan het Belevingscentrum '14-'18 dompelt je onder in het leven tijdens de oorlog op een boeiende en interactieve manier. Getuigenissen leren je uit eerste hand hoe het dagelijkse leven er aan toe ging. Met foto's, anekdotes en pakkende levensverhalen lijkt het of je er zelf bij was. Maar je krijgt ook *the big picture* te zien, de gevechten en de internationale context achter de oorlogsellende.

Het Belevingscentrum '14-'18 is ondergebracht in het imposante ursulinenklooster van Tildonk, een historische en symbolische plek. Het was de uitvalsbasis van waaruit de Duitse generaal von Beseler de belegering van Antwerpen coördineerde. Na de Val van Antwerpen werd hier bovendien de overgave bezegeld. Het gedetailleerde oorlogsdagboek van de zusters ursulinen geeft een zeer goed beeld van hoe het leven in het klooster er aan toe ging.

OPENINGSUREN: dinsdag-zondag van 10 tot 16.45 uur

PRIJS: -12 jaar: gratis | 12-25 jaar: 1 euro
vanaf 26 jaar: 3 euro | groepen vanaf 20 personen: 1 euro

INFO: www.vlaamsbrabant14-18.be
grootoorlog@vlaamsbrabant.be

**HET BELEVINGSCENTRUM '14-'18
OPENT OP ZATERDAG 14 JUNI.**

Met de fiets langs sporen van de GROOTE OORLOG

Drie nieuwe fietsroutes ontrafelen de oorlogsgeschiedenis van Vlaams-Brabant en nemen je mee op een tocht langs veldslagen, heldendaden en vergeten verhalen.

DIJLELINIE FIETSRUTE – 91 KM

Volg de Dijlelinie door Aarschot, Rotseelaar, Haacht, Herent, Kampenhout en Boortmeerbeek. Onderweg vertellen 29 infopanelen over

het boeiende, soms gruwelijke oorlogsverleden van het mooie Dijleland.

GETELINIE FIETSRUTE – 69 KM

Het Duitse leger werd flink gehinderd in zijn opmars tijdens de gevechten aan de Gete. Amper te geloven dat dit vreedvolle, groene landschap het toneel was van fors oorlogsgeweld. De 25 infopanelen op je

weg door Halen, Geetbets, Linter, Zoutleeuw en Tienen vertellen het hele verhaal.

BRABANTSE KOUTERS FIETSRUTE

De Brabantse Kouters lagen tijdens de eerste oorlogsweken in niemandsland, geprangd tussen het Duitse en Belgische leger. Een gespannen situatie die de regio heeft getekend. **Drie lussen** op het Fiets-

netwerk Vlaams-Brabant en een bijbehorende brochure doen die tijd herleven. De fietslussen gaan door Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Vilvoorde en Zemst.

www.vlaamsbrabant14-18.be
grooteoorlog@vlaamsbrabant.be

OP OORLOGSVOET

OORLOGSmars

De GR-route 'Door het Hageland en het Dijleland' (110km) brengt de langeafstandswandelaar langs sporen van de Eerste Wereldoorlog.

Het mooie, glooiende wandellandschap was een eeuw geleden een groot slagveld. In de bijbehorende wandelgids herbeleef je onder meer het geweld aan de oorlogslinies van Grimde en Sint-Margriete-Houtem, de strijd bij Orsmaal, de bloedige represailles in Aarschot, de Slag aan de Molen in Rotselaar en de Brand van Leuven.

De meerdaagse tocht maakt deel uit van de themagids 'Langs sporen van de Grote Oorlog', een uitgave van de vzw Grote Routepaden.

www.groteroutepaden.be

nog meer te beleven...

DE OORLOGSCOLLECTIE

Wil je je helemaal verdiepen in de Eerste Wereldoorlog? Duik dan het Documentatiecentrum Vlaams-Brabant in. De collectie van deze bewaarbibliotheek telt maar liefst 7000 boeken en tijdschriften over het Vlaams-Brabantse verleden en erfgoed, met aandacht voor het lokale niveau. Via het internet doorzoek je in een wip de hele collectie.

i Documentatiecentrum, Vaartstraat 24, Leuven. Surf naar docvlaamsbrabant.bibliotheek.be en zoek op 'Wereldoorlog I'. Of doorloop de WOI-bibliografie op www.vlaamsbrabant14-18.be

HET DIGITALE ARCHIEF VAN ERFGOEDPLUS

Foto's, brieven, medailles, voorwerpen en minder tastbare herinneringen aan de Eerste Wereldoorlog zijn slechts een muisklik weg. De online databank van Erfgoedplus maakt openbare en particuliere collecties voor iedereen gratis beschikbaar. Je kan vrijuit surfen door deze collecties en het erfgoed in zijn historisch kader ervaren. Of het nu gewoon uit interesse, voor school of uit professioneel oogpunt is, je vindt er altijd meer dan je zoekt.

i www.erfgoedplus.be

MOBIELE EXPO IN PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI

De oorlogsverhalen en -beelden uit het Pajottenland en de Zennevallei reizen door de streek. De Erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei ontwikkelde een mobiele expo die opduikt in gemeentehuizen, culturele centra, bibliotheken en andere openbare plekken in de zestien gemeenten van de regio. Het is een interactieve tentoonstelling met woord, klank, beeld en tastbare herinneringen aan de Grote Oorlog.

i www.erfgoedcelpz.be

TOEN LEVEN OVERLEVEN WAS

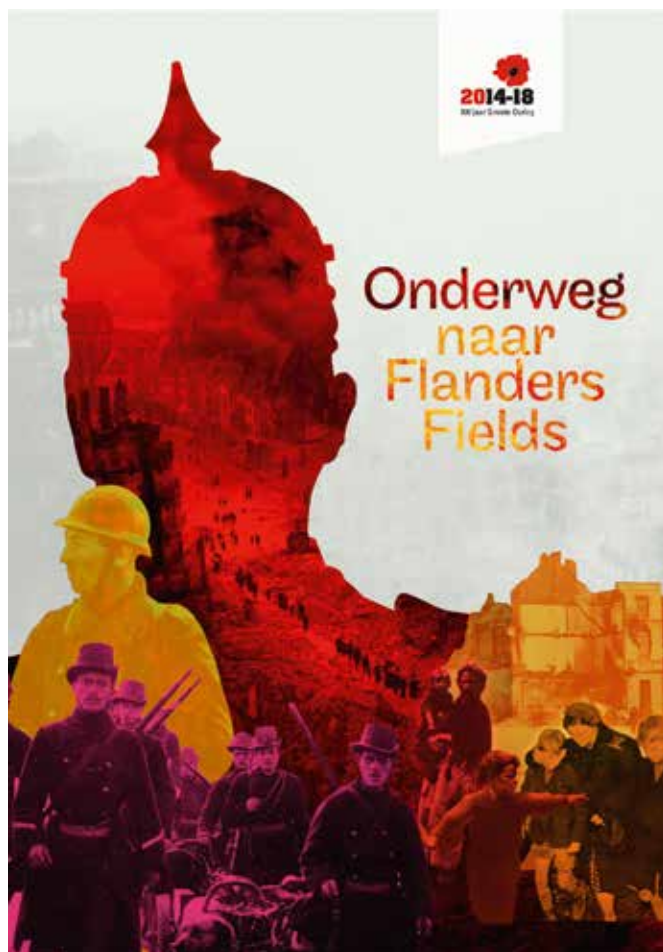
Van augustus tot november 2014 reist de tentoonstelling 'Toen leven overleven was' door de elf gemeenten van de Brabantse Kouters: Vilvoorde, Grimbergen, Zemst, Machelen, Kapelle-op-den-Bos, Meise, Merchtem, Londerzeel, Affligem, Opwijk en Asse. Beklijvende, intense en soms ook mooie verhalen uit de oorlogstijd herleven en het dagelijkse leven van toen krijgt een gezicht. De tentoonstelling krijgt de toepasselijke naam 'De Groote Oorlog in de Brabantse Kouters. Toen leven overleven was'.

i www.toenlevenoverlevenwas.be

LUISTEREN NAAR DE GROOTE OORLOG

Bevlogen vertellers doen de verhalen uit de Grote Oorlog herleven. Niet de heroïsche avonturen op het slagveld, maar alledaagse verhalen van inwoners, slachtoffers en overlevenden die de oorlog pas echt tastbaar en herkenbaar maken. Met Rien Van Meensel (verhalenvoorhetleven.be) en Fred Versonnen (www.schobbejak.be) op verschillende locaties in Vlaams-Brabant.

i www.uitinvlaamsbrabant.be

AARSCHOT

Op 13, 14 en 15 augustus kan je het oorlogsdrama van Aarschot herbeleven: de theaterrevocatie Bloednacht neemt je mee naar de noodlottige dagen van 18, 19 en 20 augustus 1914.

Op 15 augustus hangt er opnieuw een gloed over Aarschot, maar ditmaal van duizenden kaarsjes tijdens de jaarlijkse Sint-Rochus-verlichting. Die staat dit jaar in het teken van 100 jaar Grote Oorlog. Een dag later, op 16 augustus, verwarmt het meisjeskoor Scala de stad met een optreden op de Grote Markt, gevolgd door een indrukwekkend klank- en lichtspel.

LEUVEN

Nog de hele zomer lang kan je in Museum M - Leuven de tentoonstelling Ravage bezoeken. Een unieke tentoonstelling over kunst en cultuur in tijden van conflict, met een mix van schilderkunst, wandpajijktkunst, fotografie, video, grafiek en monumentale installaties. Vertrekpunt is de brand van Leuven en van de universiteitsbibliotheek. De toren van deze bibliotheek aan het Ladeuzeplein kan je trouwens beklimmen. Op je weg naar boven word je op een aangrijpende manier getuige van de verwoesting en wederopbouw van Leuven. Het letterlijke hoogtepunt is een adembenemend uitzicht over de stad vanaf het balkon.

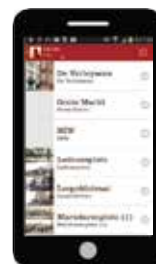
In heel de stad verschijnen levensgrote foto's die een beeld geven van de vernietiging van Leuven in de augustusdagen van 1914. Een overzichtelijk boekje leidt je door deze unieke openlucht tentoonstelling. En van 23 tot 27 augustus klinkt er elke dag een herdenkingsconcert door de stad.

ONTDEK DE MARTELAARSTEDEN

De zwartste bladzijden van de Eerste Wereldoorlog in Vlaams-Brabant werden geschreven in Leuven en Aarschot. Op 25 augustus 1914 verwoestte het Duitse leger de Leuvense binnenstad en in Aarschot gingen meer dan 300 huizen in de vlammen op. Er vielen honderden doden. Beide Martelaarsteden organiseren een aangrijpende herdenking van deze gruwel.

i Het volledige programma en praktische info vind je op www.martelaarsteden.be

tip - Plan je bezoek aan de Martelaarsteden met de gratis app. Te downloaden in de App Store of Google Play.

2014-18
100 jaar Grote Oorlog

BLIJF OP DE HOOGTE!

In heel de provincie herdenken lokale verenigingen de Eerste Wereldoorlog. Met vertellingen, tentoonstellingen, evocaties, bezoeken maar ook op andere soms heel originele manieren. Mis het niet en blijf op de hoogte via www.uitinvlaamsbrabant.be en www.vlaamsbrabant14-18.be

Sport voor iedereen

Een balletje slaan vanuit je rolstoel? Een wielertocht met je handbike? De provincie wil G-sport voor zo veel mogelijk mensen toegankelijk maken. 'We ondersteunen clubs om zich open te stellen voor personen met een fysieke of verstandelijke handicap', zegt Lieve Callens. 'En we begeleiden G-sporters om de sporttak die bij hen past te vinden.'

Wegwijs in G-sport

Ken jij alle uitleendienstes voor G-sportmateriaal? Zoek je een G-sportclub, een overzicht van initiatiedagen, begeleidingscentra en adviesorganisaties? Je vindt het allemaal in de nieuwe brochure G-sport in Vlaams-Brabant en Brussel.

www.vlaamsbrabant.be/

g-sportbrochure zoek op 'sportkampen'

G-sportkampen

Jongeren met een verstandelijke beperking kunnen zich deze zomer weer uitleven tijdens verschillende gespecialiseerde sportkampen. Begeleiders en/of G-sporttrainers bieden hen elke dag opnieuw een sportaanbod op hun maat aan. Wacht niet te lang om je zoon of dochter in te schrijven, de plaatsen zijn beperkt!

www.gsportvlaanderen.be >

zoek op 'sportkampen'

ok personen met een handicap kunnen tal van sporten beoefenen. Recreatief of competitief, individueel of in groep: je vindt

wel een sportclub die je op het lijf geschreven is. Ook als je wordt geconfronteerd met een verstandelijke beperking, een fysieke handicap, een visuele, auditieve of een psychische beperking. 'Als provincie willen we de drempel om te sporten voor iedereen verlagen,' zegt Lieve Callens van de provinciale sportdienst. 'Omdat G-sporters net iets moeilijker hun weg vinden, hebben we in 2014 opnieuw 35.000 euro steun toegekend aan 19 G-sportprojecten.'

Initiaties en netwerk

De sportdienst van de provincie probeert potentiële G-sporters met zo veel mogelijk sportdisciplines in contact te brengen om hem of haar de smaak te pakken te laten krijgen. 'We organiseren sportdagen, sportkampen en initiaties in verschillende sporten. Daarnaast ondersteunen we de

opstart van G-werkingen en initiatieven die het aanbod blijvend verruimen. De sportdienst zet ook sterk in op communicatie naar het brede publiek en op het uitbouwen van een netwerk van organisaties die personen met een handicap kunnen laten kennismaken met G-sportmogelijkheden.'

'Iedereen smelt voor de fonkeling in de ogen van de G-sporter.'

'Personen met een handicap vormen een heel verscheiden doelgroep die vaak moeilijk te bereiken is', gaat Lieve Callens verder. 'In veel gevallen speelt ook de vervoersproblematiek een rol.' Drie centrale spelers in het G-sportnetwerk zijn het adviescentrum Pellenberg, het revalidatieziekenhuis Inkendaal en het MS Center. Zij brengen revaliderende patiënten en andere G-sporters met verschillende sporten en

sportclubs in contact. 'Als G-sporter kan je zo ontdekken welke vorm van sporten je het best ligt. Rolstoelbasketbal, rolstoeltennis, golf, zwemmen, duiken, kajak, boogschieten, geocaching, oriëntatielopen, skiën, badminton, tafeltennis, ...'

Boeiende dynamiek

Om het G-sportaanbod uit te breiden, kijkt de provincie in de eerste plaats naar bestaande 'valide' clubs. Lieve Callens: 'Zij hebben al een bestuur en een werkstructuur. Dat maakt het makkelijker om binnen een club een afdeling G-sport op te richten. De wisselwerking tussen de afdelingen van een club levert ook een boeiende dynamiek op. Sporten is een sociaal gebeuren. En iedereen smelt voor de fonkeling in de ogen van de G-sporter. Als club kan je voor de oprichting van een G-werking praktische en financiële ondersteuning krijgen bij de provincie.

 www.vlaamsbrabant.be/g-sport
Beleidsverantwoordelijke:
gedeputeerde Karin Jiroflée

Maarten Libin van G-sport Tienen 'Zwemmen geeft me energie'

'Na een ongeval zijn mijn beide onderbenen geamputeerd. Ik heb een tweetal maanden in het revalidatiecentrum Pellenberg verbleven om opnieuw te leren stappen met mijn prothesen. Daar heb ik tijdens de groepstherapie met verschillende G-sporten kennisgemaakt. Op het moment zelf had ik er niet altijd zin in, maar het was goed om het G-sportaanbod te leren kennen. Ik heb thuis ook een handbike staan, waarmee ik vorig jaar aan de 20 kilometer van Brussel heb deelgenomen. Kort daarna heb ik me volledig op het zwemmen geworpen.'

'Ik spendeer per week zo'n acht uur in het zwembad: een vijftal trainingen en daar komen nog de wedstrijden bij. Ik train twee keer per week in Leuven met een trainster van de organisatie Parantee en ben ingeschreven bij de club 'G-sport in Tienen'. Ik train ook vaak mee met de Vrije Zwemmers Tienen, de club voor valide zwemmers waarmee we nauw samenwerken. Dat lukt perfect: ik kan zonder hulp tot aan het zwembad. Als ik mijn prothesen uitgedaan heb, rijd ik zelf met een rolstoel naar het water. Het is

altijd plezierig om gezelschap te hebben in en rond het zwembad.'

'Lang voor mijn ongeval ben ik een paar jaar lid geweest van een zwemclub. Maar dat is lang geleden. Ik herinner me nog goed hoe moeizaam het ging toen ik na mijn ongeval de eerste keer ging zwemmen. Door de mensen rondom mij ben ik toch teruggekeerd en al snel kon ik in het G-zwemmen op competitieniveau meedraaien. Bij mijn eerste wedstrijd in Sint-Niklaas heb ik meteen een mooi resultaat neergezet. Nu ben ik mij aan het voorbereiden op het Belgisch kampioenschap.'

'Zwemmen is vandaag mijn grootste passie. In het zwembad krijg ik energie. Ik had vroeger geen idee dat je als G-sporter zo veel mogelijkheden hebt. Als je de juiste clubs en begeleiders vindt, kan je bijna alle sporten beoefenen. Bij mij heeft mijn trainster van de vzw Parantee me over de streep getrokken om te blijven zwemmen. En ik heb nog altijd enorm veel aan haar kennis en passie. Ik vind het dan ook belangrijk dat dit soort omkadering voldoende wordt ondersteund!'

KLEURRIJKE GEZICHTEN

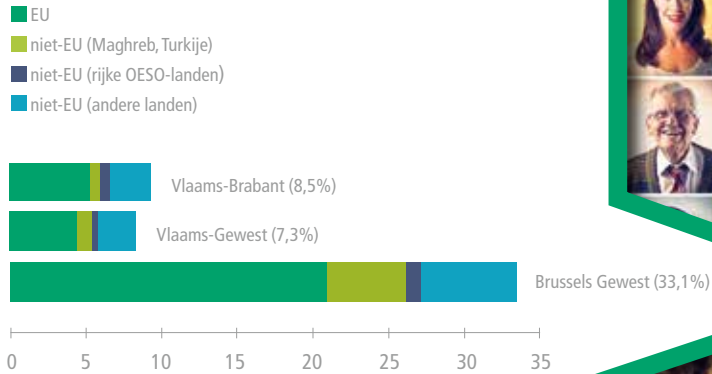
Wie zijn de nieuwe Vlaams-Brabanders?

Herkomst: veel inwijkingen uit de EU

Vlaams Brabant telt 93.000 of 8,5 procent inwoners met een niet-Belgische nationaliteit. De meeste daarvan komen uit EU-landen. In vergelijking met het Brussels Gewest is het aandeel mensen uit de regio Maghreb/Turkije erg klein.

Bron: Rijksregister, verwerking Steunpunt sociale planning / ADSEI, FOD Economie

Aantal personen met een niet-Belgische nationaliteit, uitgedrukt als percentage van de bevolking en opgesplitst naar herkomst.

VLAAMS-BRABANT VLAAMS GEWEST BRUSSELS GEWEST

Rang	Vlaams-Brabant	Vlaams-Gewest	Brussels Gewest
1	12,2%	27,3%	15%
2	8,2%	6,4%	11,1%
3	7%	5,9%	7,8%
4	6,4%	4,8%	6,8%
5	5,6%	4,3%	6,3%

Herkomst per land: 3 × topvijf

Door haar kennis- en diensteneconomie trekt Vlaams-Brabant duidelijk andere nationaliteiten aan dan Vlaanderen en Brussel.

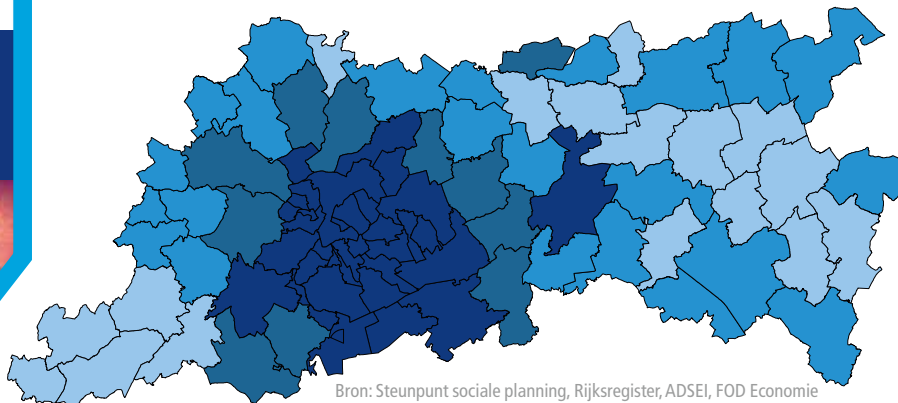
De oppervlakte van de vlag geeft het percentage inwijkingen uit een land weer.

Spreiding: niet-Belgen in kaart

Personen met niet-Belgische nationaliteit
uitgedrukt als % van de bevolking.

Het gros van de niet-Belgen in Vlaams-
Brabant woont in de steden en gemeen-
ten rond Brussel en in Leuven.

- minder dan 2,5 %
- minder dan 5 %
- minder dan 10 %
- meer dan 10 %

Bron: Steunpunt sociale planning, Rijksregister, ADSEI, FOD Economie

Vlaams-Brabant groeit!

In de periode van 2008 tot 2012 is
het aantal inwoners van Vlaams-
Brabant met 38.176 toegenomen. Die
trend zet zich waarschijnlijk ook de
komende jaren door. Elk jaar komen
er zo'n 9000 inwoners bij. Gelet op
het profiel van de inwijkingen in
Vlaams-Brabant is dat een extra troef
voor onze provinciale economie.

 + 9.037

 + 11.201
migratiesaldo buitenlandse inwoners
(inwijkingen min vertrekkers)

 + 17.938
migratiesaldo binnenlandse inwoners
(inwijkingen min vertrekkers)

 + 38.176
inwoners op 5 jaar

25 = het aantal verschillende stockbeeld-portretten op
deze 2 pagina's. Echte nieuwe Vlamingen ontmoeten? Neem
dan een kijkje op www.fansofflanders.be

INFO

Beleidsverantwoordelijken:
Karin Jiroflée en Luc Robijns

Een zomer vol plezier!

Tijd voor jezelf, je gezin of voor vrienden? Kom dan lekker genieten en ontspannen in Vlaams-Brabant. De zomer is de ideale tijd voor een heerlijk dagje in onze provinciedomeinen.

Ontdek ze op onderstaande adressen:

Halve Maan: Omer Vanaudenhovelaan 48, 3290 Diest
Open van 9 uur tot een uur voor zonsondergang.

Huizingen: Torleylaan 100, 1654 Huizingen
Open van 9 uur tot zonsondergang.

Het Vinne: Ossenwegstraat 70, 3440 Zoutleeuw
Open van zonsopgang tot zonsondergang.

Kessel-Lo: Gemeenteplein 5, 3010 Kessel-Lo
Open van 9 uur tot 21 uur.

www.vlaamsbrabant.be/provinciedomeinen

Foto: Speeltuín provinciedomein Kessel-Lo